12/11/2025

Κρήτης Ευγένιος: Ο Άγιος Μηνάς φανερώνει την αληθινή Κρήτη

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Κρήτης

Με λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια εορτάστηκε στην πόλη του Ηρακλείου, η ιερά μνήμη του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνά του Θαυματουργού, πολιούχου και προστάτου της πόλεως. Οι καμπάνες του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού ηχούσαν χαρμόσυνα και χιλιάδες πιστών προσήλθαν ευλαβικά, για να αποθέσουν στη χάρη του Αγίου την ευγνωμοσύνη τους και να καταθέσουν ενώπιόν του τα μύχια της καρδιάς τους.

Την εσπέρα της εορτής, 10 Νοεμβρίου, τελέστηκε στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Μηνά ο πανηγυρικός Εσπερινός, χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Ευγενίου, συμπροσευχομένων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διοσπόλεως κ. Εμμανουήλ, εκπροσώπου του Μακαριωτάτου Πάπα

και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου, και του εψηφισμένου Επισκόπου Βορείου Μαδαγασκάρης κ. Νήφωνος.

Τον θείο λόγο στον Εσπερινό κήρυξε, κατά τό έθος, ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Βαρθολομαίος Βογιατζόγλου, Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, ο οποίος ανέπτυξε με θεολογικό βάθος το θέμα της ομολογίας της πίστεως μέσα στον σύγχρονο κόσμο, υπογραμμίζοντας ότι η μνήμη του Αγίου Μηνά δεν αποτελεί απλώς ιστορική ανάμνηση, αλλά ζωντανή πανήγυρη, εμπειρία πίστεως και ευγνωμοσύνης.«Ο Άγιος Μηνάς», είπε, «δεν ανήκει στο παρελθόν, αλλά στην καρδιά του φιλάγιου λαού μας· είναι ο ακοίμητος φύλακας και φρουρός του Ηρακλείου και ολόκληρης της Κρήτης».

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στη βαθιά σχέση του λαού του Θεού με τον πολιούχο Άγιο, ο οποίος «συνοδοιπορεί με την πόλη, σκεπάζει με τη χάρη Του κάθε πιστό και παραμένει παρών στις χαρές και στις δοκιμασίες».

Το κήρυγμα επικεντρώθηκε στην ανάγκη μίμησης της ζωής των Αγίων, όπως χαρακτηριστικά έλεγε ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «*Τιμή μάρτυρος, μίμησις μάρτυρος».«Τιμή ενός Αγίου*», πρόσθεσε, «*είναι πάνω απ' όλα ο αγώνας να ζούμε όπως εκείνος, να πορευόμαστε με πίστη, ταπείνωση και αγάπη Χριστού*». Εστιάζοντας στην ομολογία της πίστεως, ο Άγιος Πρωτοσύγκελλος επισήμανε ότι η ομολογία δεν εξαντλείται στα λόγια, αλλά αφορά ολόκληρη τη στάση ζωής του χριστιανού.

«*Η ομολογία*», ανέφερε, «*δεν είναι μόνο λόγος – είναι τρόπος ζωής. Ο αληθινός πιστός ομολογεί τον Χριστό με το παράδειγμά του*». Αναφερόμενος στις προκλήσεις της εποχής μας, υπενθύμισε ότι «*γίνεται προσπάθεια να περιοριστεί η πίστη στην ιδιωτική ζωή*», προειδοποιώντας: «*Για να μη βρεθούμε στο περιθώριο της κοινωνίας, διαλέγουμε να θέσουμε τον Χριστό στο περιθώριο της ζωής μας. Μακάρι να αντιστρέψουμε αυτή την επιλογή*».

Τόνισε ότι η χριστιανική ομολογία αποτελεί μαρτυρία ελπίδας, φως μέσα στο σκοτάδι του κόσμου, «χαμόγελο μέσα στα δάκρυα, προσευχή μέσα στο χάος, αγάπη που θυσιάζεται, μαρτυρία νίκης του Χριστού επί του θανάτου».

Η ομολογία του Αγίου Μηνά, κατέληξε, αποτελεί κληρονομιά και αποστολή για κάθε χριστιανό. «*Ας χαρίσει και σε μας ο Κύριος το πνεύμα της ομολογίας του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Μηνά, ώστε να μπορούμε καθημερινά – με λόγο, έργο και καρδιά – να ομολογούμε τον Χριστό, τον μόνον αληθινό Θεό και Σωτήρα των ψυχών ημών*».

Την αγιώνυμο ημέρα της εορτής, 11 Νοεμβρίου, στον Όρθρο χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διοσπόλεως κ. Εμμανουήλ, ενώ στην Αρχιερατική Θεία Λειτουργία προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Ευγένιος,

συλλειτουργούντων των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κυρίλλου, Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Προδρόμου, καθώς και του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Κνωσού κ. Μεθοδίου, συμπαραστατουμένων υπό των Πανοσιολογιωτάτων Αρχιμανδριτών π. Βαρθολομαίου Βογιατζόγλου, Πρωτοσυγκέλλου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης, π. Νήφωνος Βασιλάκη, Αρχιγραμματέως της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης, Πρωτοσυγκέλλων Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας Κρήτης, Καθηγουμένων Ιερών Μονών, του Γενικού Αρχιερατικού Επιτρόπου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, και πλειάδος ιερέων. Στο ιερό βήμα συμπροσευχόμενος παρευρισκόταν ο εψηφισμένος Επίσκοπος Βορείου Μαδαγασκάρης κ. Νήφων.

Στον εμπνευσμένο, πατρικό και εμψυχωτικό του λόγο, ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.κ. Ευγένιος αναφέρθηκε με συγκίνηση στη σχέση του λαού του Ηρακλείου με τον προστάτη Άγιό του:

«*Αναγνωρίζουμε τη σχέση που μας συνδέει μαζί του. Σχέση τρυφερής οικειότητας, σχέση πνευματικού ταγού και πατέρα με τα πνευματικά του τέκνα και έκγονα, που σήμερα κυκλώνουμε το ιερό τούτο θυσιαστήριο, αφιερωμένο από τη γενιά των πιστών μιας άλλης εποχής, για όσα Εκείνος πρόσφερε στον τόπο και τον λαό μας, σε χρόνους δίσεκτους για το γένος*».

Ο Σεβασμιώτατος μίλησε για τη διαχρονική παρηγορητική παρουσία του Αγίου Μηνά στην καθημερινότητα του λαού της πόλεώς μας, τονίζοντας:

«*Ο Άγιός μας, στο θρονί του, εκεί, καβαλάρης, περιμένει καθημερινά όλους μας, για να μας αναπαύει από τους κόπους και τους μόχθους της ζωής. Και πάνω στο υπέρθυρο του περικαλλούς ναού του διαβάζουμε την προτροπή: "Δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς". Και όντως, αναπαυόμαστε πνευματικά εδώ μέσα*».

Αναφερόμενος στα αδιέξοδα της σύγχρονης εποχής, επεσήμανε:

«Όλοι εμείς, οι δυστυχείς άνθρωποι, που ταλανιζόμαστε από εσωτερικές μάχες και έξωθεν πολέμους, από ταραχές του εαυτού μας και των άλλων, από όλους εκείνους και όλα εκείνα, που κανουν την ζωή μας ανειρήνευτη. Και κάνουμε και εμείς,έπειτα, τη ζωή των άλλων ανειρήνευτη. Η ειρήνη των ψυχικών μας δυνάμεων είναι το μέγα ζητούμενο για να ειρηνεύσει ο κόσμος, για να υπάρξει ειρήνη και καταλλαγή στις σχέσεις μας με τον Θεό, στις σχέσεις μας με τον άνθρωπο, τον κάθε άνθρωπο, τον αδερφό μας την εικόνα του Θεού, και τελικά τη σχεση μας την διαταραγμένη με τον ιδιο μας τον εαυτό, που εχει μεταποιηθεί από σχέση σε σχάση, σε σχίσιμο εσωτερικό».

Κάλεσε τους πιστούς να καθρεφτίζουν τον εαυτό τους στο πρόσωπο του Αγίου Μηνά: *«Ψάχνουμε όλοι στο εικόνισμα του Αγίου Μηνά το αληθινό πρότυπο. Και σήμερα αυτό βλέπουμε και καθρεπτίζουμε τα πρόσωπά μας σ' αυτόν τον αλλιώτικο πνευματικό καθρέπτη, για να δούμε πόσο του μοιάζουμε ή πόσο διαφέρουμε από Εκείνον στις αρετές που εβίωσε».*

Και συνέχισε: *«Σε αυτούς τους καιρούς που έχουμε χάσει αξίες και αρχές και κινδυνεύουμε να χαθούμε από τη λησμονιά τους, έρχεται ο Άγιος να μας δείξει τη μορφή του, για να καθρεπτιστούμε σ' αυτόν τον αλλιώτικο πνευματικό καθρέπτη. Κι αν δεν του μοιάζουμε, να πάρουμε την απόφαση να του μοιάσουμε· να τον*

μιμηθούμε στις αρετές που εκείνος είχε· να έχουμε ανδρεία σαν αυτόν, υπομονή, καρτερία, μακροθυμία, παρρησία, ομολογία, θάρρος. Όλα αυτά στόλισαν τη μορφή του και της έδωσαν το αληθινό της μεγαλείο. Αυτό αναγνωρίζουμε στον Άγιο Μηνά. Και γι' αυτό είμαστε σήμερα εδώ. Ο Άγιος Μηνάς είναι ένα αληθινό πρότυπο ανθρώπου προς μίμηση· ανθρώπου, σαν κι εμάς, που δεν είχε τα ιδιαίτερα χαρίσματα και χαρακτηριστικά υπερανθρώπου, όπως κακώς νομίζουμε για τους Αγίους μας. Το ίδιο χώμα τον έθρεψε, ο ίδιος ήλιος θώπευσε τις παρειές του, τα ίδια δάκρυα κύλησαν στα μάτια του, ίδιους πόνους και κόπους κρατούσε μέσα στο σακίδιο του πνευματικού του βίου. Και έγινε, με τη μετάνοιά του, με το θάρρος του, την πίστη του στον Χριστό και την ανδρεία του, Άγιος».

Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο Σεβασμιώτατος στα θαύματα του Αγίου, αλλά και στη βαθιά σχέση του με την Κρήτη: «*Ο Άγιος Μηνάς μπήκε στις συνειδήσεις των Κρητών, πολιτογραφήθηκε Κρητικός, αν και Αιγύπτιος, και συνέδεσε το πρόσωπό του με τον τόπο αυτόν. Θαυματούργησε και ευεργέτησε το Ηράκλειο σε κρίσιμες στιγμές*».
Εμφορούμενος από γνήσια ποιμαντική μέριμνα και εκφράζοντας πατρικά την αγωνία του για τα τελευταία δραματικά δρώμενα στο νησί μας, υπογράμμισε: «*Ο Άγιος Μηνάς είναι ο αληθινός καπετάνιος του Μεγάλου Κάστρου, αρματωμένος με την αρματωσιά της πίστεως· και τα άρματά του είναι για να δίνουν ζωή και όχι για να σκορπούν θάνατο. Είναι για να παραπέμπουν στην πνευματική αρματωσιά κάθε Χριστιανού, και όχι σ' αυτά τα κυριολεκτικά "νεροπίστολα" των καιρών μας, που είναι μόνο και μόνο για να σκορπούν τη θλίψη και τη δυστυχία*».

Κλείνοντας τον λόγο του, ο Σεβασμιώτατος υπογράμμισε: «*Ο Άγιος Μηνάς φανερώνει την αληθινή Κρήτη... Εμείς ξέρουμε πολύ καλά ποια είναι η αληθινή Κρήτη του πολιτισμού και της παράδοσης, η Κρήτη των Αγίων και των Ηρώων, η Κρήτη που ξέρει να χύνει το αίμα της για την πνευματική ελευθερία και όχι να αιματοκυλάει χωρίς λόγο και αιτία... Η Κρήτη του Αγίου Αποστόλου Τίτου και η Αποστολική της Εκκλησία κρατάει τη διδαχή και τη διαδοχή του από τον Απόστολο των Εθνών, τον Παύλο. Η Κρήτη είναι του Αγίου Μηνά και τόσων Αγίων, από τα πρώτα χρόνια μέχρι τα έσχατα — μέχρι προχθές, που έδωσε στον ουρανό τον νέο Άγιο Ευμένιο τον Σαριδάκη... Γι' αυτό υπάρχει η Εκκλησία· για να προσλαμβάνει και να μεταμορφώνει όλους μας· για να παίρνει εμένα και εσάς, και από Αγρίους να μας κάνει Αγίους. Γι' αυτό είμαστε σήμερα εδώ, αναγνωρίζοντας την πνευματική μας κληρονομιά αλλά και το μέγα χρέος μας απέναντί της*».

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε θερμά όλους τους Σεβασμιωτάτους Αρχιερείς για τη φιλάδελφη παρουσία και τη μετοχή τους στη Θεία Λειτουργία, τους χορούς των Υμνωδών και τους χοράρχες — τον Άρχοντα Πρωτοψάλτη κ. Αντώνιο Πλαΐτη και τον Λαμπαδάριο κ. Χαράλαμπο Τερκέδο — οι οποίοι «*ξεπέρασαν τον εαυτό τους, και ο Άγιος Μηνάς ξανάζησε δόξες του παρελθόντος, του απώτατου παρελθόντος, όταν τους χορούς πλαισίωναν σπουδαίοι μεγάλοι πρωτοψάλτες της Μητέρας μας Εκκλησίας*».

Ιδιαίτερη μνεία έκανε στην κ. Σοφία Βασάλου, συντηρήτρια Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεοτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού, για την εποπτεία και ολοκλήρωση της πρώτης φάσης του έργου, καθώς και στους συνεργάτες της. Είπε χαρακτηριστικά: «*Έκανε τον Άγιο Μηνά σπίτι της από το πρωί μέχρι το βράδυ και ολοκλήρωσε το έργο σε λιγότερο από το προβλεπόμενο χρόνο*». Για τον λόγο αυτό της επέδωσε, ως ευλογία, τον θυρεό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, ευχαριστώντας την για τις πολύτιμες υπηρεσίες της.

Ιδιαιτέρως εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του προς την Υπουργό Πολιτισμού κ. Λίνα Μενδώνη, τον Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Σταύρο Αρναουτάκη και όλους τους φορείς που στήριξαν το έργο, σημειώνοντας: «*Οφείλουμε αυτόν τον ναό να τον παραδώσουμε στους επιγενόμενους. Είναι ευθύνη μας να διαφυλάξουμε και να μεταδώσουμε την πίστη, την παράδοση και τον πολιτισμό του τόπου μας*».

Τέλος, ο Σεβασμιώτατος, εμφανώς συγκινημένος, ευχαρίστησε τον λαό του Ηρακλείου που κατέκλυσε τον Ιερό Ναό του Αγίου Μηνά: «*Πιστοί λοιπόν σ' αυτό το χρέος, ήρθαμε σήμερα εδώ, και πέφτω και προσκυνώ τη χάρη σου, λαέ μου, που είστε εδώ σήμερα προσκυνητές του Αγίου Μηνά, μέσα κι έξω απ' τον ναό, που δεν σας χωράει αυτός ο τόπος. Και το χαίρομαι πραγματικά που δεν μας χωράει ο τόπος, γιατί έχουμε να εξακτινώσουμε ορθόδοξη πίστη και ζωή, ορθόδοξο πολιτισμό σ' όσους ξέρουν τι είναι η Κρήτη πραγματικά, τι διακρατεί, τι πρεσβεύει και τι διακηρύττει αιώνες τώρα — και θα το πράττει στο μέλλον*».

Παρόντες στις εορταστικές εκδηλώσεις ήταν ο Περιφερειάρχης Κρήτης κ. Σταύρος Αρναουτάκης, ο Δήμαρχος Ηρακλείου κ. Αλέξης Καλοκαιρινός, βουλευτές, εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, καθώς και εκπρόσωποι τοπικών αρχών και φορέων. Μετά τη Θεία Λειτουργία, πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη λιτάνευση της Ιεράς Εικόνος του Αγίου Μηνά στους κεντρικούς δρόμους της πόλεως, την οποία ακολούθησαν οι αρχές και πλήθος ευσεβών πιστών, σε κλίμα κατανύξεως και συγκίνησης. Την εσπέρα της αγιώνυμης ημέρας τελέστηκε ο Μεθέορτος Εσπερινός, χοροστατούντος του

Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Κνωσού κ. Μεθοδίου.

photo Stavrakakis E

photo Stavrakakis E

11/11/2025 11:33

ΕΛΠΙΣ ΑΓΑΠΗ
ΑΓΑΠΑΤΕ
ΑΛΛΗΛΟΥΣ

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΡΗΤΗΣ
photo Stavrakakis E

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΡΗΤΗΣ
photo Stavrakakis E

TY COFFEE
photo Stavrakakis E

photo Stavrakakis E

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΡΗΤΗΣ
COPPIE
ΕΡΓΑΤΕΣ
manido
photo Stavrakakis E

ΑΓΟΡΑΖΩ
ΧΡΥΣΑΦΙΚΑ

ΣΕ ΥΨΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ
zakas
QUALITY COFFEE
photo Stavrakakis E

photo Stavrakakis E

ΠΙΣΤΙΣ
ΕΛΠΙΣ ΑΓΑΠΗ
ΑΓΑΠΑΤΕ
ΑΛΛΗΛΟΥΣ
ΔΕΥΤΕ ΠΡΟΣ ΜΕ ΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΚΟΠΙΩΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΦΟΡΤΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΓΩ ΑΝΑΠΑΥΣΩ ΥΜΑΣ

ΠΙΣΤΙΣ
ΕΛΠΙΣ ΑΓΑΠΗ
ΑΓΑΠΑΤΕ
ΑΛΛΗΛΟΥΣ
ΔΕΥΤΕΠΡΟΣΜΕ ΠΑΝΤΕΣ ΟΙ ΚΟΠΙΩΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΕΦΟΡΤΙΣΜΕΝΟΙ ΚΑΓΩ ΑΝΑΠΑΥΣΩ ΥΜΑΣ